N^Ro 60

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Naywyższego Rządu Nayiaśnieyszego Imperatora Całey Rossyi.

z Wilna V.S. 28 Lipca 1800 w Sobotę

Z Petersburga VS. 17 Lipca.

Flotty Kapitan Porucznik Murawiew w nadgrodę zebranych uwag rozmaitych o budowaniu okrętow i lasach, iako też wielu rysunkow, otrzymał ſtopień Kapitana 2 rangi. Naznaczeni kommendantami: półku ſtrzelcow Balli, Połkownik Xiąże Wiaziemſki regimentu muszkietyerow Welembachowa Podpołkownik Libhort, regimentu garnizonowego Xiążęcia Gorczakowa 1 Major Reren naznaczony kommendantem w Wiborgu.

Za Naywyższym roſkazem, Generał Jnfanteryi, Generał Prokuror, Generał Prowiantmeiſter i kawaler Obolianinow donoſi Witebſkiemu obywatelowi Hołłuzie proszącemu, ażeby odebrawszy maiątek od opiekunow nad Krewnym iego, oddać w dozor ludziom zaufanym, i sprawę o to rozpoczętą kończyć według praw Polſkich: że rządzący Senat uznał iuż takową iego prośbę nieprzyzwoitą. i roſkazał ażeby on sam zdał rachunek za ten czas przez który miał w swoim dozorze maiątek krewnego swoiego.

z Mińſka d. 17 Lipca.

Odprawił ſię tu Experyment Szkół Głównych Gubernſkich Mińſkich z nauk klaſſycznych i ięzykow w Sali Dworzańſkiey, w przytomności JW. Arcy Biſkupa i Kawalera Potemkina, JW. JP. Aktualnego Stanu Konsyliarza Orderow Kawalera Karnieiewa, i wielu innych dyſtyngwowanych gości. Po czym JW. Gubernator za podanym rapportem przez JPana Jana Łapinkiewicza Nauk wyzwolonych i Filozofii Doktora i Prorektora ſzkoł tychże podziękowawszy Jemu i Profeſſorom za czułą troſkliwość około młodzi wydoſkonalenia, rozdawał Uczniom pilnieyszym w nadgrodę xiążki ſtosowne do ich edukacyi. Naoſtatek Mowa miana przez Akademika Wiktora Oziembłowſkiego rzecz całą zakończyła.

z Wiednia 23 Lipca z Gazety Wiedeńſkiey.

D. 18 w ſtołecznym Królestwa Węgierſkiego mieście Presburgu przypadkiem wszczęty pożar, znaczną część onego w perzynę obrócił; wiatr natężony w nieſkutecznemi uczynił wſzyſtkie ratowania ſię śrzodki; 102 domy zniszczone zoſtały, między któremi wspaniałe pałace Graffow Palfy, Erdoedy, Keglewich, Eſterhazy, Jlleshazy, Kommendanta mieyſkiego, wiele innych publicznych gmachow; szczęściem koszary wielkie do brzegow Dunaiu pomknięte ocalały. Szkoda w tym zdarzeniu dla mieszkańcow smutnym onieſiona wynoſi przynaymniey 2 milliony złotych Ryńſkich; dwie tylko osoby życie utraciły; spodziewać ſię trzeba, iż po wszyſtkich Prowincyach, chwalebnym i dawno wprowadzonym u nas obyczaiem, dobrowolne ſkładki będą zalecone dla nadgrodzenia choć po części obywatelom potrzebnieyszym szkody ſtraszliwey; iak w roku zeszłym zebrały ſię bardzo znaczne summy w Czechach, Węgrach, Auſtryi Morawii, i Gallicyi dla Tirolczykow zniszczonych nieprzyiacielſkim wtargnieniem.

Gdy Generał Lecourbe w zeszłym Czerwcu bitwę wygrał pod Hochſtet z Graffem Starray, i wkroczył do tegoż miaſteczka, niektórzy z Officyerow armii iego wszedłszy do Kościoła poſtrzegli w nim Francuzką chorągiew, którą w r. 1704 Eugeniuſz i Marlborough zwycięzcy, na wieczną pamiątkę zawieſili; uwiadomiony o tym Lecourbe zdiętą chorągiew do Paryża przeſłać roſkazał. Moreau oprocz kontrybucyi cyrkułowi Bawarſkiemu przez ſię nakazanych domaga ſię u Elektora zapłacenia 8 mill. liwrow; iakiekolwiek działa, ammunicye; magazyny żywność nawet znalazł w Munich i innych miaſtach, wszyſtko uwozić zalecił do Alsacyi, mianowicie zaś do Szwaycarow: zdaie ſię albowiem iakoby Francuzi tym zprzymierzeńcom swoim dziś nadgrodzić chcieli krzywdy i przykrości od dwóch lat wyrządzone. Szkody które żołnierz nieprzyiacielſki przy rozwiązaney karności uczynił w Szwabii i Bawaryi wyrachowanemi bydź nie mogą.

Oſtatnie z Conſtantinopola wiadomości donoszą, że Generał Kleber chciał wprawdzie dawnieyszą ugodę ponowić; lecz Porta widząc w tym zachodzące trudności, zamyśla przeciwko Francuzom nowe woyſko zgromadzić w Egipcie. Dywizya Angielſka w Coſſeir na ląd wysadzona, złączywszy ſię z drugą w Suez ciągnie do obozu Wezyra W. Sidney Smith pisał z Rhodu, że Kapisan Basza woyſko i flottę całą do Alexandryi zprowadził, maiąc do czynności woiennych przyſtąpić za pomocą Anglikow. Paſſwan Oglou zachowuie ſię spokoynie, żądaiąc ażeby Porta niepodległość iemu z prowincyą Widdinſką przyznała; o co rozpoczęte ſą negocyacye, które ieśli pomyślnie przyidą do końca, Wielki Sułtan uspokoiwszy Europeyſkie dzierżawy swoie, będzie mógł całą ſiłę obrócić na Egipt i Syryą. Nie można iednak zaręczyć, aby wyżey opisane wiadomości o woyſku Generała Kleber i Wielkiego Wezyra urzędowemi były.

Codzienne teraz i bardzo długie bywaią rady Stanu, w przytomności częſtokroć samego Cesarza. W adminiſtracyi Weneckiey wielka odmiana; znacznieyszą Szlachtę od urzędow oddalono; Konsyliarz Donner wszyſtkim zarządza. Kommenderuiący w Ankonie Generał ogłoſił, że pomienione miaſto wraz po podpisanym z Francyą pokoiu oddane będzie Oycu S. Hrabia de Lehrbach gotuie ſię w podróż do rozmaitych Dworow Niemieckich, Cobenzl dotąd bawi w Carlsbadzie; im nayważnieysze negocyacye poruczono. Wiele podeyrzanych osob w ſtolicy naszey wzięto do więzienia. Jeżeli nieprzyiaciel twarde podaiąc warunki przymuſi nas do zerwania podpisanego broni zawieszenia, armia Włoſka 20 tyſiącami, Niemiecka 25 wkrótce bydź maią pomnożone. Biega w mieście pogłoſka, że za dni kilka kongres, niewiadomo gdzie, ma bydź zwołany, na którym intereſſa woiuiących z Francyą Mocarſtw oſtatecznie ułatwione zoſtaną.

Generał artyllery Graf Starray poſtanowił udać ſię na życie spokoyne. Od armii Włoſkiey i Bawarſkiey żadnych teraz rapportow nie mamy. Między innemi warunkami w Parsdorff niedaleko Munich dé

15 umówionemi ten ſię znayduie, że Auſtryackie garnizony w twierdzach: Philipsburg, Ulm, Wurzburg, Ingolſtad zoſtaną: wolno ieſt Baronowi Kray pomienione miaſta co dni 10 opatrywać żywnością. Linia armie Cesarſkie od Francuzkich przedzielaiąca idzie: lewym brzegiem Niddy, prawym rzeki Menu, prawym Rednitz, lewym Altmuhl, lewym Dunaiu. prawym Vos i Colbach, daley granicą Hrabſtwa Werdenfels, lewym brzegiem Lechu w górę; nakoniec okrążywszy cały Voralberg, od miaſteczka Balzers nad Renem wypada na drogę z niego idącą do Coire, Thuss, Schlingen, i Cleven; tym więc ſposobem cząſtka ledwie kraiu Grisonow i doliny Engadin oboiętną zoſtaie.

z Londynu 18 *Lipca z Gazety Hamburgſkiey.*

Naſtatek po długim oczekiwaniu Lord Grenville i *P.* Pitt obu Izbom *P*arlamentowym donieśli imieniem Króla Jmci o podpisanym 20 Czerwca w Wiedniu traktacie między wielką Brytańnią i Cesarzem Jmcią, przez Barona Thugut i Lorda Minto. Parlament dzieło pochwalił w adreſſie do Króla przesłanym; warunki ſą naſtępuiące. *W.* Brytańnia zaczynaiąc od 1 Lipca do nowego roku trzema ratami obowiązuie ſię domowi Auſtryackiemu wyliczyć 2 milliony *FS.* gotowym groszem na popieranie woyny, ſposobem pożyczki bez procentu do pewnego czasu; Cesarz Jmć ten dług opłacać będzie Anglikom wyliczaiąc rocznie nie więcey nad 20 tyſięcy FS; tak dalece, że ſumma przed 100 laty zaspokoioną bydź nie może. Oprócz tego Król Jmć utrzymywać i pomnażać według możności będzie woyſka Bawarſkie, Wurtembergſkie, Mogunckie, Condeuszowſkie w Niemczech na żołdzie *W.* Brytańnii dotąd utrzymywane, poddaiąc one wolnemu rozrządzeniu Cesarza Jmci.

Z ſwoiey ſtrony Dom Auſtryacki przyrzeka woynę przeciwko wspólnemu nieprzyiacielowi popierać jak naydzielniey, propozycye do pokoiu oddzielnego odrzucać, słowem czynić czego wspólne dobro Mocarſtw do traktatu wchodzących wyciągać będzie; umowa teraznieysza ieſt na rok ieden zrobiona; koniec wezmie na początku Marca. Cesarz Jmć ma iak nayprędzey dopełnić armie we Włoszech i w Niemczech, iak były na początku teraznieyszey kampanii, Po upłynioney w Grudniu trzeciey racie obiecanych z Anglii ſubſidyow, Dwory Londyńſki i Wiedeńſki do zawarcia nowey umowy przyſtąpią według upodobania i okoliczności;. ratyfikacya teraznieyszey w 6 naydaley tygodniach zamienioną bydź powinna. . Nie ma wątpliwości że Parlament pochwaliwszy ten traktat wzaiemney obrony, nie mieszkaiąc da Miniſtrom ſummy potrzebne dla Dworu Wiedeńſkiego.

Gdy Lord Minto pomienioną wyżey umowę podpisywał, iuż w Wiedniu wiedziano o porażce Generała Ott pod Montebello d. 9 Czerwca; lecz ieszcze rapport o klęsce Barona Melas pod Marengo nie przyszedł; nikt na on czas nie myślił, ażeby wiadoma w Alexandryi konwencya tak rychło naſtąpić mogła, za nią wkrótce w Niemczech broni zawieszenie. Te przypadki późnieysze nie wiadomo iakie wrażenie na umyſłach ſprawiły w Wiedniu; lecz u nas bez względu na odmienione i mniey pomyślne okoliczności wszyſtko idzie po dawnemu; Król Jmć umowę potwierdził, Parlament nie odmówi potrzebnych zprzymierzeńcom poſiłkom; a chociażby nakoniec wszyscy nas odſtąpili, nie przyſtoi, iak niedawno P. *P*itt powiedział, ażebyśmy ſami o ſobie zapominali Anglicy, którzyśmy od początku do końca woyny tyle zwycięztw pasmem nieprzerwanym odnieśli na morzu, tyle osad nieprzyiaciołom wydarli, żeglugę, handel nasz rozszerzyli, podwoili bogactwa narodu całego.

W naywiększych niebespieczeńſtwach wydaie ſię męſtwo naylepiey, i częſtokokroć wygranę daie. Dwór Wiedeńſki Lordowi Minto udzielił warunki przez Konſula Buonaparte do ugody podane; te wiadome nam nie ſą; ſłychać, iż ſię domaga przywrócenia RPtey Cisalpińſkiey przez ſię założoney, i dzierżawy wielu twierdz Włoſkich. Odpowiedział Cesarz Jmć, że od przyięcia tych propozycyi nie będzie dalekim; lecz honor i traktaty dawniey i świeżo podpisane nie pozwalaią zawierać ugody oddzielney, bez wiedzy Króla Jmci W. Brytańnii; na co ponieważ wiele czasu potrzeba, zawieszenie broni we Włoszech potwierdzono, w Niemczech poſtanowiono podpisać: Generał Dietrichſtein w tym intereſſie do obozu Auſtryackiego wyiechał z Wiednia. Dawno rzecz mógł ukończyć Kray Generał; lecz Moreau ſtoiący pod Nordlingą domagał ſię poddania Ulm i Ingolſtadu.

Izba niższa prawie iednomyślnością glosów dziś przyięła propozycye pierwszego Miniſtra względem subſidyow dla Cesarza Jmci. Parlament przed końcem Lipca rozwiązany nie będzie. Półkownik Gent z Indyi wschodnich nie dawno przybyły udał ſię do Dublinu, dla Wice Króla Margrabiego Cornwallis imieniem całey armii dawnemu Wielkorządcy i Wodzowi niosąc w ofierze kaszkiet, ſzpadę, i portret Tippo Saiba. Król Jmć dnia wczorayszego odprawił rewią woyſk pod Windsor obozem ſtoiących; rozciągały ſię na dwie mile Angielſkie w dwóch liniach, każda zaś 16 tyſięcy żołnierza do boiu gotowego liczyła. Monarcha całemu rycerſtwu oświadczył naywyższe ukontentowanie; byli paradzie obecni: Królowa Jmć, Xiąże de Galles, i wiele innych osob z Królewſkiey familii.

z Paryża 18 *Lipca z Gazety Hamburgſkiey.*

Dnia wczorayszego telegrafem z Huningue niespodzianą odebraliśmy wiadomość, że prawe ſkrzydło armii Niemieckiey pod przewodnictwem Generała Lecourbe po długiey rosprawie opanowało cały kray Grisonow z miaſtem Coire ſtołecznym, naoſtatek Feldkirch w powiecie Voralberg. Na początku przeszłoroczney kampanii *Maſſena* potrzykroć attakował te sztuką i naturą mocne ſtanowiſka, nigdy iednak dobyć nie mógł; ponieważ na on czas Feldkirch bronione było przez Generała Hotze rodem Szwaycara; który poległ pod Utznach 25 Września. Ze Włoch donoſi Maſſena, że Baron Melas według Alexandryiſkiey umowy, Cisalpińſkich obywatelow dawniey do więzienia wziętych na wolność wypuścił; w całym kraiu zupełna spokoyność; armia iednak Francuzka do powiatu Brescia zgromadzać ſię zaczeła.

Kommendant Maltańſki Generał Vaubois donosi d. 15 Czerwca, że ſtatki rozmaitych narodow żywnością ładowne częſto wbiegaią do portu; tym ſposobem oblężone miaſto na długi czas ieſt opatrzone we wszyſtko. U nas o pokoiu i woynie poſpolite ſą rozmowy; nikt iednak nie wie co naſtąpi. D. 14 Buonaparte odpowiadaiąc Officyerom z których ręki chorągwie na nieprzyiacielu zdobyte przyimował, pochwaliwszy męſtwo i talenta Generałow, Berthier, Moreau, Maſſeny, nakoniec przydał: 22 września w dzień doroczny założenia RPtey albo narod Francuzki pokoy mieć będzie, albo też armie zaczną walczyć o nowe zwycięztwa; dowod iak ieszcze wątpliwy i niepewny ieſt ſkutek negocyacyi rozpoczętych.

D. 14 pierwszy Konsul dawał wielką ucztę pierwszym RPtey urzędnikom, między niemi widziano zaſiadaiących u ſtołu dwóch Jnwalidow, 104 i 107 lat liczących. Przy końcu obiadu zwyczaiem u Anglikow przyiętym pił Buonaparte zdrowie narodu Francuzkiego; Cambaceres armii Włoſkiey i Niemieckiey: Lebrun pokoiu; Roger Ducos prezydent Senatu, Konſtytucyi; Fanvilliers *P*rezydent Trybunatu, Filozofii; Generał Berthier nakoniec, rządu. Senatu, zgromadzenia prawodawczego. Nad tym zadziwił ſię nie ieden rozsądny człowiek, że Buonaparte, który słowem i rzeczą przyczyniał ſię naymocniey do oddalenia gminu od ſzkodliwego i niepotrzebnego wpływania do rządow kraiowych, teraz go nazwał głośno *P*anem swoim i Wielowładcą Naywyższym

iak dawniey czynili pospolicie Jakobini, mówiąc *peu ple Souverain*

Tegoż dnia w Kościele Marsowym był wielki koncert grany przez 3 orkieſtry z 750 muzykow złożone, między któremi znaydowali ſię virtuoſi niedawno ze Włoch zprowadzeni. *P*od wieczor miały bydź gonitwy piesze, konne i na wozach; lecz tak wielki na polu był tłum poſpólſtwa, że ubiegaiący ſię o przyrzeczoną zwycięzcom nadgrodę mieysca nie mieli do okazania zręczności swoiey. Mianowicie iednak ściągał na ſiebie oko i uwagę całego narodu batalion Konsulowſkiey gwardyi ze Włoch przybyły, który Buonaparte nazwał pod Marengo twierdzą granitową. Emigrantow z regeſtru wymazanych liſta ogłoszona ieszcze nie ieſt; ſłychać że z innemi do kraiu ma powrócić dawnieyſzy Arcy Biſkup w Aix, Boisgelin; lecz pierwszy Konsul oświadczył, iż odtąd według brzmienia konſtytucyi nikt już wymazanym nie będzie, kto od mieſiąca Grudnia prozby o to nie podał rządowi, do 14 lipca.

Dzieie ſię to naybardziey dla zaspokoienia tych którzy dobra narodowe kupili; iuż nawet wielu Francuzow, którzy przepisanego nie dopełnili warunku za granicę wyprowadzić kazano. Słychać że ieden z Dworow Niemieckich przyimuie na ſiebie pośrzednictwo przyszłych traktatow. To pewnieysza, że General en chef Moreau z Baronem Kray podpisał umowę, iakiey w dzieiach przykładu nie mamy; 5 artykołow zawiera; obowiązuią ſię ſtrony woiuiące odtąd ranionych i chorych żołnierzy w żadnym zdarzeniu w niewolę nie zabierać; lecz z obuſtron zoſtawować w miaſtach, gdzie w pokoiu do zdrowia powracać będą; ten Generałow kommenderuiących przepis ogłoszony przy parolu, z powszechnym wszyſtkich rycerzow ukontentowaniem przyięty zoſtał.

W porcie Breſteńſkim niedawno zmyśloną rozſiano pogłoſkę, że 25 tyſięcy Anglikow na ląd wyſiadło; w oka mgnieniu za danym przez Generała Sarraſin haſłem, woyſka Hiszpańſkie i Francuzkie pod bronią ſtanęły do boiu; lecz iuż podobno nieprzyiaciel, o zniszczeniu flotty zkombinowaney, podbiciu Belle iſle, i napaſtowaniu brzegow naszych myślić przeſtał. O podróży pierwszego Konsula do Niemiec nic nie mówią; nadziciа bliſkiego pokoiu z tey nawet pomnaża ſię uwagi, że zgromadzenie prawodawcze nie ma bydź zwołane w prędkim czaſie; gdybyśmy albowiem dłużey woiować mieli, Buonaparte myśliłby zawczasu o summach na kampanią potrzebnych. Do *P*ortu Marseille ieszcze przybyło 300 patryotow Neapolitańſkich na wieczne z Oyczyzny wygnanie ſkazanych.

Armia rezerwowa dotąd w okolicach miaſta Dijon ſtoi; ſtraż iey przednia do Genewy poszła; reszta na mieyscu zoſtanie, ieżeli iak ſię ſpodziewamy, Auſtryacy w Grisonach i Voralbergu pokonani zechcą podpisać broni zawieszenie. *P*ółbrygady które pod Maſſeną walczyły w Liguryi, rozſtawione są w rozmaitych miaſtach południowych RPtey dla ſpoczynku i nowych zaciągow. *S*łychać że Kawaler Coigny do Temple niedawno zaprowadzony miał wiele taiemnic obiawić; lecz o tych iako też o ważnych papierach znalezionych u ſtrońnikow Angielſkich, którzy porty niszczyć, urzędnikow R*P*tey zabiiać mieli, czekamy pewnieyszego donieſienia, doświadczeniem nauczeni, że prędka łatwowierność prawdę ćmić zwykła. Dnia dziſieyszego pierwszy Adiutant Konsula Buonaparte Duroc dawał wielki obiad dla wszyſtkich Generałow znayduiących ſię w ſtolicy naszey.

W Genui Konsyliarz *S*tanu Dejean uſtanowił Consultę od 30 osob: twierdza Gavi bliſką była poddania ſię dla niedoſtatku żywności, gdy Alexandryiſka umowa nieprzyiacioł odſtępować do Mantui przynagliła. Anglicy wychodząc z Liguryi twierdze S. Marie, Lerici, Porto Venere wysadzili na powietrze; dywizya woyſk Francuzkich poszła do Luki. Bilety Królewſkie w Madrycie traciły iuż od 100 60; lecz wszyſtko inną wzieło poſtać, iak tylko odebrano wiadomość, o przybyciu do portow Hiszpańſkich wielu okrętow Amerykańſkiemi ſkarbami ładownych. Barras iuż przeszedł do *P*ańſtw Króla Jmci Katolickiego, kazawszy przedawać iedne po drugich wszyſtkie dobra ſwoie pod czas rewolucyi nabyte, których ſzacunek ieſt niezmierny. Grosbois teraz przedane, w r. 1789 własnością były Ludwika 18.

Odmieniaią ſię z czasem ludzie i opinie. Było takich wielu w r. 1797 którzy wygnanie do Cayenny G. *P*ichegru, Barthelemy, Carnota, i tylu innych obywatelow Oyczyznie zaſłużonych pochwalali; i ſam Buonaparte był oszukany przyſłanemi z Paryża do Medyolanu rapportami o mniemanym ſpiſku przeciw RPtey, o którym nawet w proklamacyach armią Włoſką przeſtrzegał. *P*okazało ſię z czasem, że Rewbell, Barras, Lareveillere całą rzecz ułożyli na zgubę kollegow ſwoich w Dyrektoryacie Barthelemy i Carnota; wygórowało zatym ſyſtema deportacyi, iak pod Robertspierrem gillotynowania bez ſądu i winy; Dyrektorowie pozoſtali na urzędzie ſamym Prawodawcom prawa pisali; maiątek i życie obywatelow były w ich ręku. Ziały ſię rozmaite klęſki na cały narod; wyprawa Egiptſka, domowe niesnaſki, woyna mniey pomyślna, ziemi Włoſkiey ſtrata.

*P*owſtało więc głośne i powszechne przeciw Dyrektorom narzekanie; naſtąpiły rewolucye, odmiany rządowe. Wszyscy którzy do zwaloney w Liſtopadzie r. 1799 tyrannii należeli, albo wynoszą ſię za granicę, iak czyni Barras, albo w domach utaieni ſiedzą wſtydząc ſię pokazać narodowi. Niektórzy co Dyrektorom ſłużyli mniemaiąc błędnie że ſłużą Oyczyźnie, błąd poznawszy po czaſie, nie znieśli naylepszego poſtępkow niesprawiedliwych świadka, ſumnienia, i gwałtowną śmierć ſobie zadali. Inni nakoniec chcąc zagładzić pamiątkę zbrodni rewolucyinych, zachęcaią obywatelow do iedności i pokoiu; trzeba, powiadaią, ażeby Francuzi kiedyżkolwiek darowali ſobie nawzaiem, wygnali z ſerca nadzieię próżną, i wspólnemi ſiłami ſtarali ſię rozkrzewić u ſiebie rolnictwo, handel, rzemiosła, nauki.

z Bambergi 16 Lipca z Gazety Frankfortſkiey.

Podiazd Francuzki co niedawno był w Norimberdze, krąży w okolicach pomienionego miaſta; my dotąd woini ieſteśmy. Elektor Jmć Bawarſki w Amberg bawiący donioſł, że nie myśli rychło zieżdżać do Bareuth. Nuncyusz Papieſki Genga iuż tam przybył. Biſkup de Chalons, Clermont Tonnerre, przeieżdżał niedawno z Hamburga do Rzymu, z oświadczeniem Oycu S. powinszowania, iako z domem ſwoim zpowinowaconemu. Deportowani Duchowni Francuzcy do *S*zwabii i Bawaryi przed naſtępuiącym woyſkiem Generała Moreau nie uciekali; niektórym pozwolono do oyczyzny powracać. Lecourbe uwiadomiony że Arcy Biſkup Paryſki Juigné mieszka prywatnie w Auszpurgu, oſtrzegł, aby ſię nie lękał; znaią albowiem żołnierze co winni Paſterzowi cnot i zaſług pełnemu; ofiarował potym General ſtraż honorową; za którą onemu podziękował Arcy Biſkup.

z Munich 14 Lipca z Gazety Hamburgſkiey.

Miaſto nasze i obywatele iego wiele ſtracili przez wkroczenie woyſk Francuzkich. Zebyśmy zaś nie byli posądzonemi o mniey ſprawiedliwe narzekanie, wypisuiemy do ſłowa, co kommenderuiący General Decaen rzekł dziś do całey dywizyi. Oświadczam, powiada, wdzięczność woyſku należną za męſtwo przy wzięciu Bawarſkiey ſtolicy okazane, cierpliwość w długim i przykrym ciągnieniu; ſtałość umyſłu chwalebną w znoszeniu wielorakich niedoſtatkow, niewygod, i przykrości. Lecz obiawić muszę, iż żołnierze wkraczaiąc do Munich nie ſprawili ſię iak na żołnierzy przyſtało. Porządek ſłużby złamany; lud piiany zbroyną ręką wydzierał obywatelom ſpokoynym wszelką własność którey był ſtróżem; inni nakazywali kontrybucye, wyprzęgali konie z

poiazdow, handel zatamowali, puściwszy ſię na wszelką kradzież, ſwawolę, zdzierſtwo, i roſpuſtę.

Nie wszyscy zapewne wykroczyli żołnierze; żołnierze honor kochaią nadewszyſtko; lecz między nimi częſtokroć mieszczą ſię ludzie hańbiący ſtan rycerſki. Prawdziwym rycerzom, ktorzy cnotę, i uczciwość kochaią polecam odtąd bespieczeńſtwo i całośc kraiu podbitego; oni Wodzom za wszyſtko odpowiedzą... Z tych wyrazow łatwo zrozumieć, iak wiele cierpieć muszą kraie Niemieckie podczas teraznieyszego naiazdu; i to nie mniey pewna że wszyſtkie Generałow proklamacye, odwołanie ſię do honoru narodowego nie wiele ſkutkowały.

z Hagi 19 Lipca z Gazety Hamburgſkiey.

General Victor za dni kilka do nas przybędzie; Augereau wyiechał do obozu pod Eyndhoven, zkąd uda ſię do Paryża dla umowienia ſię z pierwszym Konsulem względem czynności woyſkowych nad Renem, ztamtąd zaś uda ſię do armii, ktorey pierwsza kolumna dziś w Duſſeldorf ſtanąć muſiała; za obozem wyſłaliśmy Batawowie 50 armat; woyſka nasze do Niemiec idące ſkładaią ſię z 10 naylepszych batalionow piechoty, iednego ſtrzelcow, kilku połkow huzarſkich, wydziału konney artyllery. Elekcyą nowych Reprezentantow zakończono; niektorzy z nowo obranych nie chcą w Izbie zaſiadać, takim ieſt Caſtelle; lecz prawodawcy znaiąc talenta tego obywatela, mianowicie zaś biegłość w ſkarbowych intereſſach, elekcyą potwierdzili. Gwardya narodowa po wszyſtkich miaſtach ćwiczy ſię w manewrach; rząd albowiem chce mieć zawsze gotowość na odparcie nowych naiazdow.

z Bruxelles 19 Lipca z Gazety Hamburgſkiey.

Do Spa przyszły z Paryża rozkazy, ażeby dla Generałowey Buonaparte, Generałow Murat, Marmont, i wielu innych osob mieszkanie przygotowano. Słychać że pierwszy Konsul chce mieć kongress do traktowania o pokoy w mieście naszym. Do Oſtendy codziennie teraz zawiiaią okręta Angielſkiemi towarami ładowne, ktore bez żadney trudności kupuiemy. [illegible]egach Flandryiſkich, mianowicie przed portem Dunquerque i uściem rzeki Escaut, krąży przynaymniey 20 ſtatkow zbroynych Angielſkich, między niemi są Batawſkie roku przeszłego w Helder poddane.

z Mediolanu 11 Lipca z Gazety Frankfortſkiey.

Dnia dzisieyszego do naszey ſtolicy przybyły z Genui połbrygady ſkładaiące dywizyą Generała Suchet; cała armia Francuzka zgromadza ſię nad brzegami Oglio i w Powiecie Brescia; Oudinot ieſt Szefem Sztabu; Maſſena ieszcze nie ozdrowiał zupełnie. Według rozkazu Konsula Buonaparte, cytadellę naszą burzyć zaczęto, iako też inne około miaſta fortyfikacye: podobnym ſposobem upadną wkrotce Bard, Seravalle, Gavi, Arona, Ceva, Coni, Urbano, twierdze miaſta i cytadelli Turińſkiey, ażeby armia potrzebnemi ku ich obronie załogami nie uszczuplona, w polu nieprzyiacioł potykała. Maſſena wielkie przygotowania czyni do woyny, ieśli pokoy nie będzie podpisany; na polu przymierza ſtoi u nas ogromna artylerya. W całey Lombardyi żadnych dotąd kontrybucyi nie wybierano, oprocz 2 millionow, ktore pożyczyła rządowi bogatsza ſzlachta wymuszonym ſposobem. Nabywcy dobr narodowych powracaią do własności ſwoiey. Na niektorych mieyscach Patryotom wznoszącym drzewo wolności ani pomagać, ani też przeszkadzać chcieli Francuzi.

z Wenecyi 12 Lipca z Gazety Frankfortſkiey

Stoiące w mieście naszym Auſtryackie regimenta wyſtąpiły do Prowincyi lądowych; na ich mieyſcu garnizon powiększony zoſtał kilko batalionami pod kommendą Generała Buſſy. D. 28 Czerwca General Miollis na czele 4 tysięcy piechoty Francuzkiey wkroczył do Bononii; Auſtryacy zaś częścią do Ferrary częścią przenieśli ſię ztamtąd do Xięſtwa Toſkańſkiego. Ociec S. odwiedził Kościoł Loretańſki i miaſto Ankonę, ztamtąd przez Toleatino udał ſię do Rzymu gdzie miał przybyć d. 3.

z Liworny 4 Lipca z Gazety Frankfortſkiey

D. 1 weszła do portu naszego fregata Seahorse od 38 armat, na ktorey znaydował ſię General Abercromby naywyższy komendant woyſk Angielſkich na morzu śrzodziemnym, General Moore, i wielu Officyerow sztabowych; wkrotce potym zawinęło ieszcze kilka woiennych okrętow i fregat; czyli znayduiące ſię na nich regimenta będą wylądowane w Toſkanii, czas pokaże. W Tunis panuie morowa zaraza.

z Lisbony 26 Czerwca z Gazety Hamburgſkiey

Od trzech blisko mieſięcy w ſtolicy i kraiu naszym panował wielki niedoſtatek żywności; chleb mianowicie był drogi niezmiernie; dziś szczęśliwie 21 okrętow rozmaitym zbożem ładownych z wysp Azores przybyło. Przed kilko dniami Anglicy do portu naszego wprowadzili ſtatek z bogatym ładunkiem zabrany Hiszpanom; wkrotce potym Korsarz Francuzki z Bordeaux przybył, i pod nieuſtannym z dział wałowych ſtrzelaniem zdobycz wydarł i na morze wyszedł bez szkody.

z Auszpurga 17 Lipca z Gazety Hamburgſkiey

Dnia wczorayszego kommenderuiący w mieście General Francuzki Lorcet odebrał i ogłoſił wiadomość pomyślną o podpisanym w Bawaryi zawieszeniu broni. Głowna kwatera Generała en chef Moreau tu wkrotce ſpodziewana; w Elektorſtwie podbitym zoſtanie iedna tylko armii dywizya. Słychać że u nas odprawi ſię kongres dla przywrocenia w Niemczech pokoiu, na ktorym znaydować ſię ma Konsul Buonaparte. Moreau do Stanow Cyrkułu Szwabſkiego pisał, ażeby pod boiaźnią woyſkowey exekucyi w przeciągu mieſiąca, trzema ratami, wypłaciły kontrybucyą 6 millionow liwrow; od ktorey Margrabſtwo Badeńſkie ieſt wolne; względem kraiu Wurtembergſkiego maią wyniść inne rozrządzenia. D. 13 i 14 Francuzi Feldkirch, Coire, Lucienſteig, i cały kray Grisonow opanowali. General Lecourbe wyparszy mocą Auſtryakow z Immenſtadt i Reuti, ſam poſtąpił na pomienione mieysca z iedney ſtrony, od Bregenz inne ſzły dywizye; ten marsz zagrażaiący Auſtryakom zupełnym odcięciem od Tirolu, przymuſił ich do wczesnego odwrotu; zawieszenie broni w Parsdorf podpisane wſtrzymało dalsze Generała Lecourbe poſtępowanie i krwi przelew; kommunikacya między armią Francuzką Maſſeny i Moreau dziś przez kray Grisońſki ieſt przywrocona.

Agnieszka z domu Sawickich Jaszczukiewiczowa wzroſtu małego, twarzy pociągławey, ſzcharławey i gładkiey, oczu i brwi czarnych, cery greckiey, włosow czarnych, lat maiąca 28, porzuciwszy męża ſwoiego Pawła Jaszczukiewicza w Mieście Grodnie kunsztem kowalſkim bawiącego ſię po rozpoczętym o rozwod procederze, i zapadłym dekrecie na inkwizycyą, uiechała; o ktorey mąż przez lat kilka nie maiąc żadney wiadomości, uprasza, ieśliby kto wiedział gdzie ſię znayduie, donieść raczył Magiſtratowi miaſta Grodna.

Urząd z Magiſtratu Miaſta Gubernſkiego Wilna do sprzedania Kamienicy Filipowiczowſkiey pod N. 294 na Rudnickiey Ulicy sytuowaney, i placu na przedmieściu pod S. Stefanem będącego, wyznaczony, obwieszcza Publiczność że takowey Kamienicy i placu przedaż przez publiczną Licytacyą w terminach naſtępnych to ieſt 1, 4 i 8 Mieſiąca Auguſta Roku idącego, w teyże kamienicy o godzinie 3 z południa odbywać ſię będzie.